

НАРЕДБА № 30

от 19.07.2006 г.

за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите, презастрахователите и на здравноосигурителните дружества (Загл. доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

Приета с Решение № 61-Н от 19.07.2006 г. на Комисията за финансов надзор, обн., ДВ, бр. 78 от 26.09.2006 г., изм. и доп., бр. 55 от 6.07.2007 г., в сила от 1.08.2007 г., бр. 51 от 3.06.2008 г., в сила от 7.06.2008 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) С наредбата се определят минималните изисквания към счетоводството, формата и съдържанието на годишните и периодичните финансови отчети, докладите, справките и приложенията, които застрахователите и презастрахователите представят за надзорни цели в Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък "комисията".

(2) С наредбата се определя и формата и съдържанието на годишния финансов отчет на здравноосигурителните дружества.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Целта на наредбата е да се постигне по-висока степен на съпоставимост между финансовите отчети на отделните застрахователи, презастрахователи и здравноосигурителни дружества, както и да се осигури информацията, необходима за осъществяване на надзор върху застрахователната дейност и върху дейността по доброволно здравно осигуряване.

Чл. 2. (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Застрахователите, презастрахователите и здравноосигурителните дружества осъществяват счетоводството си и съставят финансовите си отчети в съответствие със Закона за счетоводството и тази наредба.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Наредбата урежда изискванията към отчетността на застрахователите, на презастрахователите и на здравноосигурителните дружества със седалище на територията на Република България, както и на застрахователите и на презастрахователите от трета държава, които извършват дейност в Република България чрез клон.

Чл. 4. На отчитане по наредбата подлежи:

1. (доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) цялостната дейност, извършвана в страната от застрахователи, презастрахователи и здравноосигурителни дружества със седалище на територията на Република България;

2. (в сила от 1.01.2007 г. - ДВ, бр. бр. 78 от 2006 г., доп., бр. 51 от 2008 г.) дейността на територията на други държави членки, извършвана от застрахователи и

презастрахователи със седалище на територията на Република България при условията на правото на установяване или на свободата на предоставяне на услуги;

3. (доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) цялостната дейност, извършвана в Република България от застрахователи и презастрахователи от трета държава, получили лиценз за дейност чрез клон по Търговския закон;

4. (в сила от датата на влизането в сила на Договора за присъединяването на Република България към Европейския съюз) дейността на територията на Република България и на територията на други държави членки, извършвана от застрахователи от трета държава, получили лиценз за дейност чрез клон по Търговския закон, които се ползват от предимствата по чл. 47, ал. 1 от Кодекса за застраховането и при условията на чл. 47, ал. 3 от Кодекса за застраховането, когато комисията е избрана за компетентен надзорен орган.

Глава втора

СЪДЪРЖАНИЕ НА ОТЧЕТИТЕ И СПРАВКИТЕ, ПРЕДСТАВЯНИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ В

КОМИСИЯТА

Чл. 5. (1) Годишният финансов отчет на застрахователите по чл. 99, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането, който подлежи на заверка от двама регистрирани одитори, включва:

1. годишен финансов отчет съгласно глава пета от Закона за счетоводството;
2. отчети за целите на финансовия надзор.

(2) Елементите и структурата на отчетите по ал. 1, т. 2 на застрахователите са съгласно глава шеста и приложение № 1.

Чл. 6. (1) Годишните справки, доклади и приложения по чл. 99, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането включват:

1. справките съгласно приложение № 2.1;
2. справките съгласно приложение № 2.2;
3. справките съгласно приложение № 2.3;
4. актуални удостоверения за вписване в търговския регистър, издадени до 3 месеца преди датата на представяне в комисията:
 - а) на застрахователя;
 - б) на акционерите, притежаващи 10 или повече от 10 на сто от капитала на застрахователното акционерно дружество;

в) на съществуващите клонове и/или други форми на установяване на застрахователя.

(2) Справките по ал. 1, т. 1 се представят само от застрахователите, които извършват дейност по раздел I от приложение № 1 към Кодекса за застраховането, а справките по ал. 1, т. 2 - само от застрахователите, които извършват дейност по раздел II от приложение № 1 към Кодекса за застраховането.

Чл. 7. (1) Тримесечните отчети и справки по чл. 99, ал. 1, т. 3 от Кодекса за застраховането включват:

1. тримесечен финансов отчет, съдържащ елементите по чл. 5 и със структура съгласно приложение № 1;

2. тримесечни справки, както следва:

а) справки съгласно приложение № 3.1;

б) справки съгласно приложение № 3.2;

в) справки съгласно приложение № 3.3.

(2) Справките по ал. 1, т. 2, буква "а" се представят само от застрахователите, които извършват дейност по раздел I от приложение № 1 към Кодекса за застраховането, а справките по ал. 1, т. 2, буква "б" - само от застрахователите, които извършват дейност по раздел II от приложение № 1 към Кодекса за застраховането.

Чл. 8. Месечните справки по чл. 99, ал. 1, т. 4 от Кодекса за застраховането включват:

1. справки съгласно приложение № 4.1 - за застрахователите, извършващи дейност по раздел I от приложение №1 към Кодекса за застраховането;

2. справки съгласно приложение № 4.2 - за застрахователите, извършващи дейност по раздел II от приложение № 1 към Кодекса за застраховането.

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) (1) Справките по чл. 51, ал. 1 от Кодекса за застраховането включват:

1. справка съгласно приложение № 5.1 - за застрахователите, извършващи дейност по раздел I от приложение № 1 към Кодекса за застраховането;

2. справки съгласно приложение № 5.2 - за застрахователите, извършващи дейност по раздел II от приложение № 1 към Кодекса за застраховането.

(2) Справките по ал. 1 се представят поотделно за дейността, извършвана при условията на правото на установяване, и за дейността, извършвана при условията на свободата на предоставяне на услуги.

Глава трета

СПЕЦИАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО НЯКОИ ПОЗИЦИИ НА ОТЧЕТИТЕ ПО ЧЛ. 5, АЛ. 1, Т. 2

Раздел I

Специални изисквания, отнасящи се до някои позиции на баланса

Чл. 9. (1) Позиция Б.ІІІ.2. "Дългови ценни книжа и други ценни книжа с фиксиран доход" от актива на баланса включва прехвърляеми дългови ценни книжа и други ценни книжа с фиксиран доход, издадени от правителства, търговски дружества или други организации, доколкото не са включени в позиция Б.ІІ.2 или Б.ІІ.4.

(2) Ценни книжа, носещи лихва, която варира в съответствие със специфични фактори, например лихвения процент на междубанковия пазар или други, се разглеждат като дългови ценни книжа и други ценни книжа с фиксиран доход.

Чл. 10. Позиция Б.ІІІ.6. "Депозити в банки" от актива на баланса включва суми, депозирани в банки, разпореждането с които подлежи на ограничения във времето. Суми, депозирани без такова ограничение, се отразяват в позиция Д.ІІ от актива на баланса и в случаите, когато са лихвоносни.

Чл. 11. (1) Позиция Б.ІV. "Депозити в цеденти" от актива на баланса на презастраховател включва дължими от цеденти суми, съответстващи на гаранциите, които са задържани или депозирани при тези цеденти или при трети лица. Тези суми не могат да бъдат увеличавани или намалявани с други суми, дължими на презастрахователя, или компенсирани със суми, дължими от презастрахователя на цедента.

(2) Ценни книжа, депозирани при цедента или при трети лица, които остават собственост на презастрахователя, се вписват в съответната позиция на отчета на презастрахователя като инвестиция.

Чл. 12. Позиция В. "Инвестиции в полза на полици по застраховка "Живот", свързана с инвестиционен фонд" от актива на баланса включва:

1. инвестиции, чиято стойност се използва за определяне на стойността на полиците по застраховка "Живот", свързана с инвестиционен фонд, или на дохода от тях;

2. инвестиции, служещи като покритие на задължения по полиците по застраховка "Живот", свързана с инвестиционен фонд, които се определят чрез отнасяне към индекс.

Чл. 13. Позиция Е.І. "Натрупана лихва и рента (наем)" от актива на баланса включва спечелени до датата на баланса лихви и ренти, чийто падеж все още не е настъпил.

Чл. 14. (1) Позиция Д. "Депозити, получени от презастрахователи" в пасива на цедент включва суми, депозирани или удържани от презастрахователи по

презастрахователни договори. Тези суми не могат да бъдат увеличавани или намалявани с други суми, дължими на или от презастрахователи.

(2) Когато цедент е получил като депозит ценни книжа, които са били прехвърлени в негова собственост, тази позиция включва сумата, дължима от цедента във връзка с депозита.

Раздел II

Специални изисквания, отнасящи се до някои позиции на отчета за доходите

Чл. 15. (1) Всички приходи от инвестиции и разходи по тях, свързани с дейността по общо застраховане, се отразяват в позиции III.3 и III.5 от нетехническия отчет.

(2) Всички приходи от инвестиции и разходи по тях, свързани с дейността по животозастраховане, се отразяват в позиции II.2 и II.8 от техническия отчет по животозастраховане.

Чл. 16. (1) Когато част от приходите от инвестиции са прехвърлени в техническия отчет по общо застраховане, прехвърлената сума от нетехническия отчет се приспада от позиция III. 6 и се прибавя към позиция I.2.

(2) Когато част от приходите от инвестиции, отразени в техническия отчет по животозастраховане, са прехвърлени в нетехническия отчет, прехвърлената сума се приспада от позиция II.10 и се прибавя към позиция III.4.

Глава четвърта

СЪДЪРЖАНИЕ НА НЯКОИ ПОЗИЦИИ В ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ, ОТЧИТАЩИ СПЕЦИФИЧНИ ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ОПЕРАЦИИ

Чл. 17. (1) Брутните начислени (записани) премии включват признатите като приход премии по застрахователни договори.

(2) Признаването като приход на премиите по застрахователни договори по общо застраховане е на база сумата, дължима от застрахованото (застраховащото) лице за целия период на покритие, която застрахователят има право да получи по силата на сключени през отчетния период застрахователни договори, включително и в случаите, когато периодът на покритие обхваща изцяло или отчасти следващ отчетен период.

(3) Признаването като приход на премиите по застрахователни договори по животозастраховане се извършва, както следва:

1. на база на сумата, дължима от застрахованото (застраховащото) лице през отчетния период; в тази сума се включват еднократните премии по договори, влизащи в сила през отчетния период, годишните премии за премийни периоди с начало през

отчетния период; предплатените премии, събрани през отчетния период, се признават като приход в зависимост от условията по договора;

2. в случаите, когато по застрахователни договори със срок на действие 3 и повече от 3 години е уговорено разсрочено плащане на премията на периоди, по-малки от една година, в зависимост от характера на продуктите и счетоводната политика на застрахователя, се начислява цялата годишна премия, или само премията с падежи през отчетния период;

3. по застраховки "Живот", свързани с инвестиционен фонд, премията се разделя на две части - депозитна и застрахователна (за риск, за аквизиционни и административни разходи, такси за управление на фонда и др.), ако двете части могат да бъдат оценени поотделно; в този случай депозитната част се отчита директно като задължение, съгласно чл. 20, ал. 2, и се прилага Международен счетоводен стандарт (МСС) 39 "Финансови инструменти: Признание и оценяване", а застрахователната част се отчита като премиен приход.

(4) В случаите на активно презастраховане презастрахователните премии се признават като приход на база дължимите през отчетния период премии от цеденти по силата на презастрахователни договори.

(5) В случаите на съзастраховане само частта на застрахователя от общата сума на премиите се признава като приход.

(6) Сумите по ал. 1 - 5 не включват косвени данъци и такси, събирани с премията.

(7) Когато по силата на застрахователния договор премиите са дължими на вноски, всяка предстояща сума за получаване към датата на баланса и призната като приход се отразява като вземане.

Чл. 18. (1) Счетоводното третиране на отстъпените премии на презастрахователи следва счетоводното третиране на премийния приход по застраховане и активно презастраховане, като се съобразява с условията на съответните презастрахователни договори.

(2) В отстъпените премии на презастрахователи по животозастраховане се включват дължимите през отчетния период премии на презастрахователи по силата на презастрахователни договори във връзка със:

1. презастраховане на рискове по сключени през отчетния период договори по пряко застраховане и активно презастраховане - при договори с еднократни премии;

2. презастраховане на рискове, относими към премийни периоди с начало през отчетния период, по договори по пряко застраховане и активно презастраховане - при договори с годишни премии.

Чл. 19. (1) База за определяне на brutната сума на пренос-премийния резерв е премията по застрахователния договор, призната като приход през отчетния период,

като за следващия отчетен период се пренася част от нея, отнасяща се за времето между:

1. края на отчетния период и края на срока, за който е сключен застрахователният договор - за застраховки по общо застраховане;

2. края на отчетния период и края на срока, за който е сключен застрахователният договор, или датата на следващ падеж на годишната премия - за застраховки по животозастраховане.

(2) При отчитането на аквизиционните разходи съгласно чл. 24, ал. 2, т. 1 и 2 се прилага съответно чл. 11, ал. 2 и 3 от Наредба № 27 от 2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и на здравноосигурителните резерви (ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

(3) Делът на презастрахователя в пренос-премийния резерв се отразява като отрицателна величина в пасива на баланса.

Чл. 20. (1) Базата за определяне на математическия резерв и капитализираната стойност на пенсиите съответства на базата за признаване на премийния приход от дружеството, като се прилагат методите, посочени в Наредба № 27 от 2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и на здравноосигурителните резерви.

(2) Базата за определяне на резерва по застраховки "Живот", свързани с инвестиционен фонд, е депозитната част на премията, която се отчита директно в резерва, ако същата може да бъде оценена отделно.

(3) Делът на презастрахователя в математическия резерв и в капитализираната стойност на пенсиите се отразява като отрицателна величина в пасива на баланса.

Чл. 21. В сумата на изплатените претенции се включват реално платените обезщетения и суми, включително извършените разходи за уреждане на претенции. От сумата по изречение първо се приспадат получените суми и начислените вземания по регреси и абандони.

Чл. 22. (1) Сумите, които подлежат на възстановяване от презастрахователи, във връзка с изплатените през същия период претенции от застрахователя, се отчитат като дял на презастрахователите и в случаите, когато разчитането с презастрахователите е в следващ отчетен период.

(2) Неполучените към датата на отчета суми, отчетени като дял на презастрахователите в изплатените претенции, се отразяват като вземане в актива на баланса.

Чл. 23. (1) Брутната сума на резерва за предстоящи плащания включва сумите за всички възникнали преди края на отчетния период, предявени и непредявени пред застрахователя, претенции, които не са платени към същата дата, както и разходите, които предстоят да бъдат извършени по уреждането на тези претенции.

(2) Вземанията по регреси и абандони не се приспадат от резерва за предстоящи плащания и се отразяват като вземане в актива на баланса или задбалансово, като условни активи.

(3) Делът на презастрахователя в резерва за предстоящи плащания се отразява като отрицателна величина в пасива на баланса.

Чл. 24. (1) В отчета за доходите разходите се класифицират в следните основни категории:

1. оперативни разходи:
 - а) аквизиционни разходи;
 - б) административни разходи;
2. разходи по уреждане на претенции - включват се към възникналите претенции;
3. инвестиционни разходи;
4. други.

(2) Аквизиционните разходи се признават като разходи на застрахователя за срока на съответните застрахователни договори по един от следните два метода:

1. метод 1: аквизиционните разходи се признават в пълен размер като разход през отчетния период, в който са възникнали, като калкулираните се приспадат от премиите при определяне на пренос-премийния резерв, а при определяне на математическия резерв по застраховки "Живот" се приспадат чрез "цилмерови квоти";

2. метод 2:

а) по общо застраховане - възникналите аквизиционни разходи се пренасят (отлагат) за следващи отчетни периоди пропорционално на пренос-премийния резерв; отложените аквизиционни разходи се отчитат като отделна позиция в актива на баланса; за свързаните презастрахователни комисиони изречение първо се прилага съответно; свързаните презастрахователни комисиони се отразяват в пасива на баланса;

б) по животозастраховане - възникналите през отчетния период и непогасени аквизиционни разходи се пренасят (отлагат) за бъдещи периоди, през които се очаква да бъдат погасени от добавките за аквизиция, калкулирани в договорените бъдещи премии; отложените аквизиционни разходи се отчитат като отделна позиция в актива на баланса и се амортизират в същата пропорция, в каквата са разпределени добавките за аквизиция в бъдещите премии; за свързаните презастрахователни комисиони изречение първо се прилага съответно; свързаните презастрахователни комисиони се отразяват в пасива на баланса.

(3) Възникналите през отчетния период аквизиционни разходи не се отлагат, ако е налице някое от следните обстоятелства:

1. договорената премия позволява погасяването на аквизиционните разходи в периода, в който са възникнали;

2. заложените добавки за аквизиционни разходи в бъдещите премии не са достатъчни да покрият отложените аквизиционни разходи;

3. получаването на бъдещите премии е несигурно с оглед очакванията относно полиците, които ще бъдат прекратени, или въз основа на други допускания.

(4) Счетоводното третиране на комисионите на застрахователни посредници следва счетоводното третиране на премиения приход. Съпоставимостта на разходите с приходите се осигурява с прилагането на методите, посочени в ал. 2.

Глава пета

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРИЗНАВАНЕТО И ОЦЕНКАТА НА АКТИВИТЕ

Раздел I

Начин и ред за оценка на активите на застрахователите

Чл. 25. Чл. 25. Оценка на финансовите активи на застраховател се извършва в съответствие с МСС 39 "Финансови инструменти: признаване и оценяване", в зависимост от начина, по който са класифицирани, в следните четири групи:

1. финансовите активи, класифицирани като "държани до падеж" и "кредити и вземания", се оценяват по амортизирана стойност, като се прилага методът на "ефективния лихвен процент";

2. финансовите активи, класифицирани като "държани за търгуване" и "налични за продажба", се оценяват по тяхната справедлива стойност, която е пазарната им цена, или ако нямат пазарна цена - чрез използване на съответните приложими методи.

Чл. 26. Финансовите активи по чл. 25, т. 2 на застраховател се оценяват първоначално (при придобиването им) и последващо (ежемесечно), наричано по-нататък "последваща оценка", както следва:

1. при първоначално признаване - по справедлива стойност към момента на придобиването (цена на придобиване плюс преките разходи по сделката);

2. при последващо оценяване - въз основа на пазарните цени към края на предходния месец или по други приложими методи, за всеки финансов инструмент, по съответния ред и начин, определен в тази наредба.

Чл. 27. (1) Последваща оценка на държавните ценни книжа, емитирани в страната, се извършва по средна цена на всяка емисия за последния работен ден на съответния месец на вторичния междубанков пазар. Средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", обявени от не по-

малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в правилата по чл. 36.

(2) Последваща оценка на издадените в чужбина от българската държава облигации се извършва по цена "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден на съответния месец, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа или по реда на ал. 1.

(3) При невъзможност да се приложат начините за оценка по ал. 1 и 2 се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане и падеж или други общоприети методи, определени в правилата по чл. 36.

Чл. 28. (1) Последваща оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в Република България, се извършва по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки на регулиран пазар по смисъла на § 1, т. 45 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане за последния работен ден на съответния месец, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 1 на сто от обема на съответната емисия.

(2) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 1, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на фондовата борса за последния работен ден на съответния месец, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува".

(3) При невъзможност да се приложат начините за оценка по ал. 1 и 2 последващата оценка на акции се извършва по един от следните методи - метод на дисконтираните нетни парични потоци, метод на нетната балансова стойност на активите, метод на съотношението цена - печалба на дружества аналози. Избраният метод се записва в правилата по чл. 36 и се прилага последователно.

(4) При невъзможност да се приложат ал. 1 и 2 последващата оценка на права се извършва по подходящ модел за оценка на права, посочен в правилата по чл. 36.

(5) Последваща оценка на акции или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване.

(6) В случаите, когато не е достигнат законово определения минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял.

(7) В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на ценните книжа по ал. 5 последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност на една ценна книга, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния

вписан в публичния регистър на комисията счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата.

Чл. 29. (1) Последваща оценка на облигации, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в Република България, се извършва по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден на съответния месец, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия.

(2) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 1, последваща оценка на облигации се извършва по най-високата цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия на фондовата борса за последния работен ден на съответния месец, при условие че общата стойност на поръчките с най-висока цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.

(3) В случаите, когато се извършва последваща оценка на облигации, по които предстои плащане на лихва, и публикуваната в борсовия бюлетин цена на сключени с тях сделки или на цена "купува" е нетна, последващата оценка се формира, като към обявената в бюлетина цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката.

(4) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 1 и 2, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци.

(5) Последващата оценка на общински и обезпечени корпоративни облигации, които не се търгуват на регулирани пазари на ценни книжа, се извършва по метода на дисконтираните парични потоци.

Чл. 30. (1) Последваща оценка на дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от други държави, техните централни банки или международни организации, се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за последния работен ден, на съответния месец, обявена в електронна система за ценова информация за ценни книжа. Когато на съответния пазар се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката.

(2) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 1, последваща оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за последния работен ден на съответния месец, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа. Когато на съответния пазар се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката.

(3) При невъзможност да се приложат начините за оценка по ал. 1 и 2 се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане и падеж или други общоприети методи, определени в правилата по чл. 36.

(4) Последваща оценка на акции, облигации и други ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в други държави, се извършва по

последна цена на сключена с тях сделка за последния работен ден на съответния месец при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват. Когато на съответния пазар се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката.

(5) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 4, последващата оценка се извършва по най-високата цена "купува", обявена за последния работен ден на съответния месец при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват. Когато на съответния пазар се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката. В случай че и този ред не може да бъде приложен, последващата оценка на конкретния вид ценни книжа се извършва при съответното прилагане на чл. 28, ал. 3 и 4 или чл. 29, ал. 4.

(6) Последваща оценка на акции и дялове, издадени от инвестиционни дружества и договорни фондове, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване.

(7) В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на ценните книжа по ал. 6 последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност на една ценна книга, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции или дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял.

Чл. 31. Банковите депозити, паричните средства на каса и по разплащателни сметки се оценяват към края на последния работен ден на съответния месец, както следва:

1. банковите депозити - по номиналната им стойност и полагащата се съгласно договора натрупана лихва;
2. парите на каса - по номинална стойност;
3. паричните средства по разплащателни сметки - по номинална стойност.

Чл. 32. (1) Финансовите активи от категориите "държани до падеж" и "кредити и вземания" подлежат на проверка за обезценка, като в случаите, в които балансовата им стойност е по-голяма от очакваната им възстановима стойност към момента на проверката, застрахователят ги оценява по възстановимата им стойност и признава загуба от обезценка. Балансовата сума на актива се редуцира до нейната определена възстановима стойност директно или посредством корективна сметка.

(2) Размерът на загубата по ал. 1 е разликата между балансовата стойност на актива и очакваните бъдещи парични потоци.

(3) Очакваните бъдещи парични потоци се получават, като договорените парични потоци се намаляват най-малко, както следва:

1. за вземания от застраховани (застраховащи) лица, по които са натрупани просрочени плащания:

а) от 90 до 180 дни - 25 на сто;

б) от 181 до 365 дни - 75 на сто;

в) над 365 дни - 100 на сто;

г) след изтичане срока или след предсрочно прекратяване на застрахователния договор - 100 на сто;

2. за всички останали вземания, по които са натрупани просрочени плащания:

а) от 31 до 60 дни - 10 на сто;

б) от 61 до 90 дни - 50 на сто;

в) над 90 дни - 100 на сто.

(4) Ако в следващ отчетен период обезценката на вземане намалее, то може да се преоцени, в случай че в продължение на не по-малко от шест месеца не са налице условията по ал. 3, въз основа на които е извършена обезценката.

Чл. 33. Оценката на инвестиционните имоти на застраховател се извършва в съответствие с МСС 40 "Инвестиционни имоти", както следва:

1. при първоначално признаване - по цена на придобиване, включваща и разходите по сделката;

2. при последващо оценяване застрахователните и здравноосигурителните дружества прилагат метода на справедливата стойност или метода на цената на придобиване.

Чл. 34. (1) Оценката на инвестиционен имот по справедлива стойност, при използване на този метод, се извършва най-малко веднъж годишно. Когато след последната направена оценка настъпи промяна с повече от 10 на сто в индекса, който отразява изменението в цените на недвижимите имоти, посочен в правилата по чл. 36, до края на първия отчетен период след двадесетия работен ден от официалното публикуване на индекса се извършва нова оценка по справедлива стойност.

(2) При наличие на активен пазар на недвижими имоти оценката по чл. 33, т. 2 се извършва по текуща пазарна цена за подобни имоти със сходно местонахождение и в сходно състояние.

(3) При липса на пазарни цени оценката се извършва поотделно от най-малко двама независими оценители с подходяща професионална квалификация и опит, като се приема най-ниската изготвена оценка.

(4) Оценката по ал. 3 не може да бъде възложена на лице, което:

1. притежава пряко или чрез свързани лица акции в застрахователя;
2. е член на управителен или контролен орган на застрахователя;
3. е свързано лице с член на управителния или контролния орган на застрахователя или с лице, което притежава пряко или чрез свързани лица повече от 10 на сто от акциите на дружеството;
4. е продавач на недвижимия имот, член на управителен или контролен орган, съдружник или акционер на продавача, както и свързано лице с продавача, с член на управителния или контролния му орган, с негов съдружник или акционер;
5. може да бъде повлияно от друга форма на зависимост или конфликт на интереси.

(5) Обстоятелствата по ал. 4 се удостоверяват от оценителите с декларация.

Чл. 35. (1) Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

(2) Инвестиционните имоти, които се водят по справедлива стойност, изразена в чуждестранна валута, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, който е бил в сила при определянето на тази стойност.

Раздел II

Задължения на застрахователите във връзка с оценката на активите им

Чл. 36. (1) Управителният орган на застрахователя приема и представя на заместник-председателя на комисията, ръководещ управление "Застрахователен надзор", наричан по-нататък "заместник-председателя", правила за оценка на активите.

(2) Правилата по ал. 1 задължително съдържат:

1. избраните източници и системи за събиране на ценова информация за финансовите инструменти и инвестиционните имоти;
2. описание на начина за определяне на средната цена по чл. 27, ал. 1;
3. описание на избраните методи за оценка на активите съгласно изискванията на наредбата;

4. описание на начините за определяне на дисконтовия процент за всеки един от прилаганите методи за оценка, при които се използва такъв процент;

5. описание на начина и критериите за определяне на дружества аналози при прилагане на съответния метод;

6. наименование на индекса по чл. 34, ал. 1 и на организацията, която го определя;

7. организация на дейността по оценка на активите, включително реда и начина за корекции в направената оценка, функциите на звената, осъществяващи тази дейност, и отговорността на съответните длъжностни лица;

8. системата за съхраняване на документацията, свързана с оценката на активите.

(3) Промените в правилата за оценка на активите на застрахователя се представят на заместник-председателя в 7-дневен срок от приемането им от управителния орган на застрахователя.

(4) Оценката на активите се извършва в съответствие с приетите правила по ал. 1.

Глава шеста

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОЯСНЕНИЯТА КЪМ ОТЧЕТИТЕ ПО ЧЛ. 5, АЛ. 1, Т. 2 НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2007 г.) Поясненията към отчетите по чл. 5, ал. 1, т. 2 на застрахователите съдържат следните оповестявания:

1. балансова стойност на земя и сгради, използвани за собствени нужди;
2. балансова стойност на заемите, отпуснати срещу полици по застраховки "Живот";
3. номинална стойност на собствените акции, показани в актива на баланса;
4. натрупани амортизации на активите, подлежащи на амортизация, по категории, до момента на съставянето на отчета;
5. суми, отчетени по позиции "Условни активи" и "Условни пасиви";
6. сума на аквизиционните разходи, приспаднати при изчислението на пренос-премийния резерв и математическия резерв (при отчитане на аквизиционните разходи съгласно чл. 24, ал. 2), като сумите, приспаднати при изчисляване на пренос-премийния резерв, и сумите, приспаднати при изчисляване на математическия резерв, се посочват отделно;

7. получени суми и начислени вземания по регреси и абандони, приспаднати от позиция I.4.aa;

8. размер на резерва за възникнали, но непредявени претенции;

9. основание за прехвърляне на част от приходите от инвестиции от нетехническия отчет в техническия отчет по общо застраховане;

10. основание за прехвърляне на част от приходите от инвестиции от техническия отчет по животозастраховане в нетехническия отчет;

11. разходи, класифицирани в зависимост от тяхната същност, както следва:

а) разходи за възнаграждения:

aa) комисиони (включително разходи за участие в резултата на презастрахователя);

bb) заплати и други възнаграждения на персонала;

vv) осигуровки;

б) материални разходи:

aa) разходи за издръжка на офиси;

bb) наеми;

vv) амортизации;

гг) реклама;

дд) разходи за външни услуги;

12. всички позиции по баланса и отчета за доходите, класифицирани като "други", когато тяхната стойност е значителна.

Глава седма

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА. ОТЧИТАНЕ НА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ОПЕРАЦИИ

Чл. 38. (1) Годишният финансов отчет на здравноосигурителните дружества включва:

1. заверен от двама регистрирани одитори годишен финансов отчет със съдържанието по чл. 26, ал. 1 от Закона за счетоводството;

2. отчети за целите на финансовия надзор.

(2) Структурата на елементите на отчетите по ал. 1, т. 2 на здравноосигурителните дружества е съгласно приложение № 2.

(3) За пояснения към отчетите по ал. 1, т. 2 на здравноосигурителните дружества чл. 37 се прилага съответно.

Чл. 39. (1) За здравноосигурителните дружества чл. 9, 10, 13, 15 и 16 и глави четвърта и пета се прилагат съответно, с изключение на разпоредбите относно операциите по активно и пасивно презастраховане.

(2) Когато здравноосигурителните договори отговарят на условията на чл. 11, ал. 8 от Наредба № 27 от 2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и на здравноосигурителните резерви, разпоредбите на глава трета, в частта за животозастраховането, се прилагат съответно, а във всички останали случаи - разпоредбите в частта за общото застраховане.

Глава осма

(Нова - ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СЧЕТОВОДСТВОТО, ФОРМАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ, СПРАВКИТЕ, ДОКЛАДИТЕ И ПРИЛОЖЕНИЯТА НА ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ

Чл. 40. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) (1) За годишните финансови отчети на презастрахователите по чл. 99, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 98, ал. 4 от Кодекса за застраховането се прилага чл. 5.

(2) Годишните справки, доклади и приложения на презастрахователите по чл. 99, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 98, ал. 4 от Кодекса за застраховането включват:

1. справка ГА.1.3 съгласно приложение № 2.1 към чл. 6, ал. 1, т. 1;
2. справка ГБ.1.3 съгласно приложение № 2.2 към чл. 6, ал. 1, т. 2;
3. справки ГВ.1 - ГВ.6 съгласно приложение № 2.3 към чл. 6, ал. 1, т. 3;
4. удостоверенията по чл. 6, ал. 1, т. 4.

(3) Справката по ал. 2, т. 1 се представя само за презастраховането по раздел I, т. 3 и 5 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането .

(4) Тримесечните отчети и справки на презастрахователите по чл. 99, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 98, ал. 4 от Кодекса за застраховането включват:

1. тримесечен финансов отчет по чл. 7, ал. 1, т. 1 ;
2. справки ТВ 1 - ТВ 4 съгласно приложение № 3.3 към чл. 7, т. 2, буква "в".

(5) Заедно със справките по ал. 2 и 4 се представят и следните справки:

1. справките съгласно приложение № 6.1 - от презастрахователите, лицензирани за презастраховане по животозастраховане;

2. справките съгласно приложение № 6.2 - от презастрахователите, лицензирани за презастраховане по общо застраховане;

3. справките съгласно приложения № 6.1 и № 6.2 - от презастрахователите, лицензирани за презастраховане по животозастраховане и за презастраховане по общо застраховане.

(6) Справките по ал. 5 се представят за всеки цедент със седалище в Република България поотделно, както и общо за всички цеденти.

Чл. 41. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) За презастрахователите се прилагат и глави трета, четвърта, пета и шеста.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Животозастраховане" е застраховането по видове застраховки по раздел I от приложение № 1 към Кодекса за застраховането.

2. "Общо застраховане" е застраховането по видове застраховки по раздел II, буква "А" от приложение № 1 към Кодекса за застраховането.

3. "Пасивно презастраховане" е дейност по прехвърляне от застраховател (цедент) или от презастраховател (ретроцедент) по силата на сключен презастрахователен договор на част от поетите от него рискове на презастраховател.

4. "Активно презастраховане" е дейност по поемане от презастраховател по силата на сключен презастрахователен договор на част от застрахователните рискове, поети от застрахователя (цедента) или от презастрахователя (ретроцедента).

5. "Съзастраховане" е дейност по разпределение на покритите рискове по застрахователен договор между двама или повече застрахователи, когато са налице следните допълнителни условия:

а) рискът - предмет на застраховката, се покрива на основание на един договор и при една премия за един и същ период от двама или повече застрахователи (съзастрахователи), всеки от които отговаря пряко пред застрахования за определена част от застрахователното обезщетение срещу част от платената застрахователна премия;

б) един от съзастрахователите е водещ съзастраховател и определя сроковете и условията по застрахователния договор (застраховката), както и размера на премийните ставки.

6. "Премийен период" в животозастраховането е периодът между два последователни падежа на годишната премия по сключен договор, а когато договърът е едногодишен - срокът на самия договор.

7. "Разходи за уреждане на претенции" са разходите за уреждане на претенции за изплащане на застрахователни или здравноосигурителни обезщетения, суми или други задължения на застрахователя или здравноосигурителното дружество на основание на застрахователни или здравноосигурителни договори независимо дали са направени от наетия щатен персонал на застрахователя или здравноосигурителното дружество, или са разходи за външни услуги.

8. "Регрес" е правото на застрахователя да възстанови извършено от него застрахователно или здравноосигурително плащане от застрахования или от трето лице, което е частично или изцяло отговорно за вредата.

9. "Абандон" е правото на застрахователя върху застрахован обект, частично или изцяло увреден при застрахователно събитие, за който застрахователят е извършил застрахователно плащане.

10. "Нетна цена" е цената, която се получава, като от брутната цена се извади натрупаната лихва.

11. "Брутна цена" е цената, която включва натрупаната лихва.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Застрахователите и здравноосигурителните дружества привеждат дейността си в съответствие с изискванията на глава пета до 30 септември 2006 г.

§ 3. Наредба № 20 от 2005 г. за формата и съдържанието на годишния финансов отчет на застрахователите и здравноосигурителните дружества (ДВ, бр. 15 от 2005 г.) се отменя.

§ 4. Разпоредбите на чл. 4, т. 2 и 4 влизат в сила от датата на влизането в сила на Договора за присъединяването на Република България към Европейския съюз.

§ 5. Наредбата се издава на основание § 12, ал. 2 във връзка с чл. 99, ал. 3 и чл. 101, ал. 1, т. 3 от Кодекса за застраховането и чл. 99м, ал. 3 от Закона за здравното осигуряване и е приета с Решение № 61-Н от 19.VII.2006 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 6. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на

Наредба № 30 от 2006 г. за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите и на здравноосигурителните дружества

(ДВ, бр. 51 от 2008 г., в сила от 7.06.2008 г.)

§ 16. Наредбата влиза в сила три дни след датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 8 и 9, които влизат в сила от 1 юни 2008 г.